

دستورالعمل ایمن سازی اماکن دانشجویی و آموزشی

مقدمه

اثرات و تبعات ناشی از حوادث مختلف هر ساله خسارات جبران ناپذیری را برجای می‌گذارد، شناسایی انواع حادثه و عرصه‌های پیشگیری از آن، اعمال مدیریت علمی و نحوه صحیح مقابله با عوارض ناشی از حوادث، علی‌رغم غیرقابل پیش‌بینی بودن زمان حوادث غیرمترقبه نقش بسیار مهمی در کاهش میزان خسارت دارد، ضمن آنکه با اتخاذ تدابیر و تمهیدات مناسب می‌توان از بروز بسیاری از حوادث نظیر آتش‌سوزی، خودکشی و... جلوگیری کرد.

بر اساس بررسی‌های به‌عمل آمده مقاوم‌سازی و پیش‌بینی موارد ایمنی در ساختمان اغلب اماکن دانشجویی از جمله خوابگاه‌ها به‌عنوان یک ضرورت مطرح بوده و لزوم تدوین دستورالعمل برای پیگیری این موضوع اجتناب ناپذیر می‌باشد.

اهداف

- ۱) حفظ سلامت و صیانت از سرمایه‌های ارزشمند انسانی
 - ۲) پیشگیری ممکن از بروز حوادث فردی و جمعی با انجام اقدامات ایمنی و احتیاطی
 - ۳) آمادگی لازم هنگام حوادث با افزایش آگاهی و مهیا نمودن الزامات و امکانات
 - ۴) سازمان دهی و تعیین وظایف برای افراد جهت انجام اقدامات لازم قبل، حین و پس از حادثه
 - ۵) حساس سازی کلیه مسئولین نسبت به اهمیت امر ایمن سازی اماکن آموزشی و دانشجویی
- به منظور دستیابی و تحقق اهداف یاد شده لازم است در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور کمیته‌هایی تحت عنوان «کمیته عالی ایمن سازی اماکن آموزشی و دانشجویی» و «کمیته یا ستاد مدیریت بحران در حوادث مر تبط با خوابگاه‌های دانشجویی» تشکیل و نتیجه اقدامات به عمل آمده را به وزارتخانه منعکس نمایند.

❖ کمیته ایمن سازی اماکن دانشجویی و آموزشی دانشگاه / دانشکده

• اعضای کمیته

- ریاست دانشگاه/دانشکده یا نماینده تام‌الاختیار ایشان به‌عنوان مسئول کمیته
- معاون پشتیبانی دانشگاه/دانشکده به‌عنوان دبیر کمیته
- معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه/دانشکده
- معاون آموزشی دانشگاه/دانشکده
- معاون پژوهشی دانشگاه/دانشکده
- مسئول دفتر فنی دانشگاه/دانشکده

• تعیین و ابلاغ شرح وظایف هر یک از اعضای کمیته به عهده مسئول کمیته است.

• شرح وظایف کمیته

- ۱) بررسی وضعیت موجود اماکن آموزشی و دانشجویی از نظر رعایت شاخص‌های ایمنی
- ۲) سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی جهت رفع نواقص فنی و ایمنی، مقاوم‌سازی و ارتقای سطح ایمنی اماکن آموزشی و دانشجویی ضمن در نظر گرفتن اولویت مکانی و زمانی با استفاده از نظر کارشناسان و مشاوران سازمان‌های ذیربط و مهندسان دفتر فنی دانشگاه / دانشکده
- ۳) برنامه‌ریزی و تلاش جهت تامین منابع مالی مورد نیاز
- ۴) برنامه‌ریزی و پیگیری تهیه شناسنامه فنی و ایمنی اماکن دانشجویی و آموزشی و به‌روز کردن اطلاعات
- ۵) تهیه و ابلاغ دستورالعمل به کلیه واحدهای دانشجویی و آموزشی دانشگاه/دانشکده در خصوص رعایت شاخص‌های ایمنی
- ۶) کنترل، نظارت و ارزیابی کمی و کیفی روند اقدامات و فعالیتها
- ۷) برنامه‌ریزی جهت برگزاری دوره‌های آموزشی همه‌جانبه ایمنی و مدیریت بحران برای کارکنان و دانشجویان در هر ترم (باهمکاری مراکز و سازمان‌های ذیصلاح)
- ۸) پیگیری تشکیل «کمیته یا ستاد مدیریت بحران در حوادث مرتبط با خوابگاه‌های دانشجویی» در «حوزه معاونت دانشجویی فرهنگی» دانشگاه/دانشکده

❖ کمیته یا ستاد مدیریت بحران در حوادث مرتبط با خوابگاه‌های دانشجویی

- این کمیته در حوزه معاونت دانشجویی فرهنگی دانشگاه/ دانشکده مستقر می‌باشد و در راستای اجرای دستور العمل ایمن سازی و سیاست های ابلاغ شده توسط کمیته ایمن سازی اماکن دانشجویی و آموزشی دانشگاه/ دانشکده تشکیل و فعالیت می‌نماید.

• اعضای کمیته

- معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه/ دانشکده به عنوان مسئول کمیته و فرمانده عملیاتی ستاد بحران
- مدیر امور دانشجویی دانشگاه/ دانشکده به عنوان دبیر کمیته، عضو و جانشین فرمانده عملیاتی ستاد بحران
- رییس یاسرپرست اداره امور خوابگاه‌های دانشجویی دانشگاه/ دانشکده
- مدیر امور فرهنگی دانشگاه/ دانشکده
- مسئول امور مشاوره دانشجویی دانشگاه/ دانشکده
- نماینده ای از کانون هلال احمر دانشجویی دانشگاه/ دانشکده
- نماینده ای از بسیج دانشجویی دانشگاه/ دانشکده
- نماینده ای از دانشجویان به انتخاب معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه/ دانشکده

- تعیین و ابلاغ شرح وظایف هر یک از اعضای اصلی و جانشین آنها به عهده مسئول کمیته است.

• شرح وظایف کمیته

- ۱) بررسی و تعیین وضعیت موجود خوابگاه های دانشجویی از نظر ایمنی ، برنامه ریزی و پی گیری جهت ارتقای سطح ایمنی و مقاوم سازی ساختمان خوابگاه ها با استفاده از نظرات کارشناسان ذیربط و برآورد اعتبار مورد نیاز و انعکاس آن به کمیته ایمن سازی اماکن دانشجویی و آموزشی دانشگاه / دانشکده.
- ۲) ایجاد، حفظ و افزایش مستمر آمادگی برای ایفای نقش آنی وانجام تعهدات در حوادث غیر مترقبه.
- ۳) تشکیل تیم‌های امداد و نجات با ترکیب دانشجویان و کارکنان و پیگیری آموزش‌های لازم به آن‌ها.
- ۴) اجرای مانور عملیاتی با حضور تیم های امداد و نجات.

۵) معرفی اعضای اصلی و علی‌البدل تیم‌های امداد و نجات و کمیته بحران و نصب اسامی در تابلو اعلانات جهت آگاهی دانشجویان.

۶) اطلاع‌رسانی (گفتاری و نوشتاری) در خصوص ایمنی، حوادث و امداد و نجات خوابگاه‌ها.

۷) اعلام آدرس و کروکی خوابگاه‌ها و غذاخوری‌ها به سازمان آتش‌نشانی و فوریت‌های پزشکی به منظور سهولت در خدمات رسانی هنگام بروز حوادث.

۸) تهیه فرم ((ثبت و گزارش وقایع به مراجع ذیربط)) با درج مواردی از قبیل علت حادثه، میزان خسارت وارده، تعداد مجروحین و مصدومین، تاریخ و ساعت وقوع حادثه، تجزیه و تحلیل وقوع حادثه به منظور بهبود روشها و سیاستهای موجود

۹) برنامه‌ریزی، پیش‌بینی و اقدامات لازم جهت تأمین نیاز هنگام قطع شدن آب، برق، گاز؛ از قبیل: منبع آب مشروب، برق اضطراری، مشعل‌های دوگانه‌سوز با استفاده از نظرات کارشناسان امر.

۱۰) پیگیری تهیه چک لیست بازدید توسط واحدها و حوزه‌ها به منظور کنترل ایمنی و بازدیدهای دوره‌ای بر اساس نیاز (روزانه، هفتگی، ماهانه) و بازبینی نهایی چک لیستها جهت رفع مشکلات و نواقص.

۱۱) برنامه‌ریزی و اقدام جهت نصب پله اضطراری و ایجاد یا اصلاح خروجی‌های اضطراری برای خوابگاه‌ها.

۱۲) بررسی سیستم‌های سانترال (مرکزی) آب، برق، گاز و تلفن و رفع نواقص آنها همچنین جلوگیری از امکان آسیب‌های عمدی یا احتمالی و ایجاد شرایط لازم تا در صورت نیاز امکان قطع سریع سیستم مقدور باشد.

۱۳) پیگیری بیمه یا تکمیل بیمه حوادث دانشجویان و خوابگاه‌ها.